

Magyarország: Thomas Hammarberg az intolerancia és a diszkrimináció ellen

Strasbourg, 2009.10.15 – Thomas Hammarberg, az Európa Tanács emberi jogi biztosa háromnapos látogatáson tartózkodott Magyarországon, amelynek során megbeszéléseket folytatott a miniszterelnökkel, a külügyminiszterrel és az igazságügyi és rendészeti miniszterrel, valamint más állami hivatalok, nemzetközi és nem-kormányzati szervezetek képviselőivel. A megbeszélések fő témája a kisebbségi csoportokat, főleg a romákat érintő intoleráns és rasszista megnyilvánulások elleni küzdelem volt.

Az emberi jogi biztos kifejezte súlyos aggodalmát a hatóságoknak a szélsőséges megnyilvánulások, az intolerancia és a rasszizmus megfigyelhető növekedése miatt, amely elsősorban a roma kisebbség tagjai ellen irányul. Különösen aggasztónak tartotta a romaellenes gyűlöletbeszéd használatát egyes közszereplők részéről, valamint azt, hogy ezeket a kijelentéseket nem ítélték el határozottan, és az incidenseket nem követték hathatós intézkedések.

A biztos felkérte a pártok vezetőit, biztosítsák, hogy semmilyen idegengyűlölő vagy romaellenes kijelentés ne hangozzék el a soron következő kampányban.

Thomas Hammarberg buzdította a hatóságokat, hogy gondolkodjanak hosszabb távon, és léptessenek életbe sürgős intézkedéseket a kisebbségi csoportok valamennyi tagjának teljes körű emberi jogi védelme érdekében. Felhívta a figyelmet az Emberi Jogok Európai Egyezményével és az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogával való törvényhozási és gyakorlati összhang megteremtésére is. Ezzel összefüggésben kérte a hatóságokat, hogy szerezzenek érvényt a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI) ajánlásainak, beleértve azt is, hogy szükség van egy olyan büntetési szemlélet kialakítására, amely megelőzi a rasszista eszméket terjesztő csoportok létrehozását, és az ilyen csoportok tevékenységében való részvételt.

A biztos üdvözölte az illetékes hatóságok erőfeszítéseit a romák elleni erőszakos támadásokért felelős személyek azonosítása, letartóztatása és megbüntetése terén. Megelégedését fejezte ki, hogy a rendőrség 67 romát alkalmazott soraiban, és hogy a tervek szerint 2013-ra ez a szám 300-ra fog nőni. Örömmel vette a kormánynak azt a szándékát is, miszerint lehetővé teszi 200 diplomás roma felvételét a közszolgálatba.

Hammarberg kiemelte, hogy nagy szükség van a közvélemény felvilágosítására azoknak a kisebbségeknek a helyzetéről, amelyek folyamatosan ki vannak téve a diszkriminatív vagy intoleráns támadásoknak, mint például a romák, a zsidó közösség vagy a leszbikusok, homoszexuálisok, biszexuálisok, transzszexuálisok. Ajánlotta, hogy használják az iskolákban az Európa Tanács „Tények a romák történelméről” című kiadványt, és a hatóságok kifejezték szándékukat az anyag felhasználása iránt.

Magyarországi tartózkodása során az emberi jogi biztos ellátogatott a budapesti VIII. kerületi Erdélyi utcai általános iskolába, amelynek tanulói többségükben roma származásúak. Bár sok erőfeszítés történt, úgy tűnik, a szegregáció a magyarországi oktatásban még mindig jelen van. A biztos felhívta a figyelmet a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény tanácsadó bizottságának véleményére, valamint az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának ajánlásaira, és sürgette az országos hatóságokat, de főleg az önkormányzatokat, hogy hozzanak intézkedéseket a roma tanulók kizárásának és elszigetelésének megszüntetésére, és tegyenek pozitív lépéseket a nemzeti oktatási rendszerbe való teljes integrációjuk érdekében.

Ehhez hasonló intézkedésekre van szükség a vidéki roma kisebbség lakhatási körülményeinek javítása érdekében is, akiknek egyharmada a felmérések szerint még mindig roma telepeken él. A biztos utalt a kormánynak az Európai Szociális Karta szerinti felelősségére, amely alapján biztosítani kell a megfelelő lakhatást és a családi élet védelmét. Kérte a magyar hatóságokat, hogy gondoskodjanak több szociális lakásról, és tartózkodjanak a roma családok kilakoltatásától, amennyiben nem tudnak helyette megfelelő szálláslehetőséget biztosítani, amint azt az Európa Tanács emberi jogi normái előírják.

Végül az emberi jogi biztos felkérte a magyar hatóságokat, hogy Magyarország ratifikálja az Emberi Jogok Európai Egyezményének 12. kiegészítő jegyzőkönyvét, amely megtilt mindenfajta diszkriminációt, valamint hogy fogadja el az Európai Szociális Kartához való kollektív panasz benyújtásának lehetőségét.

Sajtókapcsolat az Emberi Jogi Biztos Hivatalánál: Stefano Montanari, + 33 6 61 14 70 37
stefano.montanari@coe.int

Az Emberi Jogi Biztos Hivatala
Kommunikációs Osztály
Tel: + 33 (0) 3 88 41 35 38
Fax: + 33 (0) 3 90 21 50 53
www.commissioner.coe.int
press.commissioner@coe.int